

میشل فوکو

ایرانیها چه رؤیایی در سر دارند؟

(تهران ۱۳۵۷)

ترجمه

حسین معصومی همدانی



انتشارات هرمس

فهرست

- | | |
|----|---------------------------------------|
| ۷ | یادداشت مرحم |
| ۹ | ارتش وقتی رمین می‌لررد |
| ۱۷ | شاه صد سال دیر آمده است |
| ۲۵ | تهران دین بر صد شاه |
| ۳۳ | ایراییها چه رویایی در سر دارند؟ |
| ۴۳ | شورش نادست حالی |
| ۴۹ | آرمون محالغان |
| ۵۳ | شورش ایران روی نوار صط صوت پخش می‌شود |
| ۶۱ | رهمر اسطوره‌ای شورش ایران |
| ۶۶ | یادداشتها |

ارتش: وقتی زمین می لرزد^۱

تهران^۲ در حاشیهٔ دو کویر بزرگ که مرکز ایران را فراگرفته‌اند، رمین این رورها لرزیده است طس و چهل دهکده از میان رفته است درست ده سال پیش از این، فردوس در همین ناحیه از صفحهٔ رمین محو شد، اما روی این رمین ویران شده دو شهر، نه چشم و همچشمی هم، از رمین سر شد انگار در ایران شاه یک مصیبت نمی تواند تنها به یک تولد بو محر شود یک طرف شهر دولتی است، شهر وزارت مسکن و مقامات عالیه، اما کمی آسوتر صعتهگران و کشاورران هم، نه رعم همهٔ برنامه ریزیهای رسمی، شهر خود را ساخته‌اند با هدایت یکی از روحایان پول جمع کرده‌اند، رمین را به دست خود کنده و ساختمان ساخته‌اند، آراهه‌ها و چاهها را راه انداخته‌اند و مسحدی بنا کرده‌اند از همان رور اول هم پرچم سری برافراشته‌اند شهر حدید اسلامیه نام دارد روه روی حکومت و بر صد او اسلام هور ده سال گذشته است

امروز چه کسی ناید طس را نارساری کند؟ امروز چه کسی ناید ایران را، اکنون که رمین تهران رور هعهده شهریور ریر ربحیر تانکها

کرده‌اند که رمین را بشکافد و مردگان خود را بیرون بیاورد دستور است؟ ناتوانی است؟ ندحواهی است؟ معمای ارتش، ایجا، مثل هر جای دیگر

دوشسه سیردهم شهریور مردم برای سربارها گلایل پرتاب می‌کند، همه اطهار برادری می‌کند، اشک می‌ریزد پخ‌شسه شارده شهریور، تطاهرات عطیمی در حیانا‌های تهران در چند سانتیمتری مسلسل‌هایی که خاموش به سوی جمعیت نشانه رفته‌اند انجام می‌شود جمعه هفده شهریور، شلیک مسلسل‌ها و شاید هم ناروگاها همه رور ادامه داشته است سرباران گاهی نا حوسردی حساب شده حوچه اعدام کار خود را انجام داده‌اند

برای برآوردن بیار آبی افسانه‌ای ساخته شده است «آبهایی که نه روی ما شلیک کردند از ما بودند موهایشان بلند بود و نه ریان خارجی حرف می‌زدند پس اسرایلی‌هایی بودند که یک رور قبل نا هواپیمای ناربری آمده بودند»^۴ من این قصیه را از یکی از محالغان که نه دلیل موقعیتش از آنچه در ارتش می‌گذرد نا حراست پرسیدم نه من حواب داد «بله، نا ارتش اسراییل همکاری فی و خود دارد، بیروهای صد چریکی هم در اوایل کار مشاور اسرایلی داشتند، اما واقعاً هیچ دلیلی و خود ندارد که نگوییم کشتگان ما در تهران نه دست بیروهای بیگانه کشته شده‌اند»

اما آیا قدرت واقعی امروز در دست ارتش است؟ فعلاً که ارتش طعیان عظیم مردم را بر صد شاه، که همه حتی طبقات ممتاز رهایش کرده‌اند، مهار کرده است آیا در هفته‌های آینده، آن طور که ناطران عربی می‌گویند، ارتش تصمیم خود را خواهد گرفت؟

ظاهراً چنین نیست ایران گویا پحمین ارتش جهان را داشته باشد از هر سه دلار درآمد کشور یک دلارش حرح این ناریچه گرانقیمت

لرریده است، نارسازی کند؟ نای لران سیاسی هور نه رمین بریخته است، اما از سر تا پا تَرَک برداشته است و دیگر تعمیر کردنی نیست ریر گرمای سوران، در سایه نخلهایی که تنها برپا مانده‌اند، آحرین نارماندگان طس نا حشم ویرانه‌ها را می‌کاوند مردگان همچنان دست دراز کرده‌اند تا دیوارهایی را که دیگر و خود ندارند از ریحتس نار دارند مردان که چشم نه رمین دوخته‌اند شاه را لعنت می‌کند بولدوررها از راه رسیده‌اند و شهابو هم همراه آنها، اما از او نه سردی استقبال شده است نا این حال از هر سو ملاها نه شتاب فرامی‌رسد و در تهران حوانان محرمانه از حانه این دوست نه حانه آن دوست می‌روید تا کمکی جمع کند و راهی طس شوند پیامی که آیت‌الله حمیی^۳ از تعیدگاه خود در عراق داده است این است «نه برادران خود کمک کنید، اما نه از طریق حکومت هیچ چیزی نه دولت ندهید»

رمیی که می‌لررد و همه چیز را ویران می‌کند چه سا مردمان را گردهم جمع کند، چون سیاستمداران را از هم جدا می‌کند و دواردوی متحاصم را بهتر از همیشه مشحص می‌سارد حکومت گمان می‌کند که می‌تواند لئه تیر حشم مردم را، که نا کشتار جمعه سیاه از حیرت حشکشان رده است اما حلع سلاح نشده‌اند، نه سمت بلاهای طبیعی برگرداند حکومت در این کار موفق نخواهد شد مردگان طس در صف قربانیان میدان ژاله قرار خواهد گرفت و حوبخواه آنها خواهد شد ربی بی‌پروا می‌گفت «سه رور عرای ملی برای رمین لرره ند بیست، اما نکند معیش این باشد که حوبی که در تهران نه رمین ریخته شد حون ایرانی بود؟»

در هتهلای تهران رورنامه‌نویسان که شب پیش از طس آمده بودند سردرگم بودند ظاهراً سرباران، انگار جای دیگری باشند، مردم را ره